

HÍRLEVÉL

A SZÉCHENYI PROGRAMIRODA NONPROFIT KFT. HÍRLEVELE

VI. 19. szám | 2024.10.04.

FIATAL ÖNKÉNTESEK

BUDAPEST&BRÜSSZEL

ÚJ KELETI VÉDVONAL
UNIÓS TÁMOGATÁSBÓL?

NEMZETI PROGRAMOK IGAZGATÓSÁGA

AZ EGYSÉGES PIAC PROGRAM
KÖZVETLEN UNIÓS FORRÁSOK 5.

NEMZETKÖZI TERÜLET

TEVÉKENYEN A KÖZÖSSÉGÉRT
ÖNKÉNTESK AZ INTERREGEN

TÖBB MAGYAR SZAKEMBERT AZ UNIÓS INTÉZMÉNYEKBE

Az Európai Uniót értő, ismerő magyar szakemberekre az uniós intézményeknek és Magyarországnak egyaránt nagyobb szüksége van, mint valaha – mondta *Bóka János* európai uniós ügyekért felelős miniszter a Nemzeti Közszolgálati Egyetem (NKE) Nemzetek Európája Karrierprogram (NEP) tanévnyitóján múlt hétfőn, Budapesten. A tárcavezető hangsúlyozta, a kormány azon dolgozik, hogy arányos számú magyar tisztviselő dolgozzon az uniós szervezetekben, vezető beosztásokban is. *Bóka* szerint azért nehéz magyarként ebben a munkában részt venni, mert az EU-val szemben nagyon konkrét és markáns elképzelései vannak a kormánynak arról, hogyan szolgálhatná jobban az Unió az őt létrehozó tagállamok javát és célkitűzéseit.

A miniszter elmondta, hogy a NEP-nek a mostani az ötödik évfolyama, és eddig mindegyikre többszörös túljelentkezés volt. Szerinte a program sikerét jelzi az is, hogy számos hallgató dolgozott, vagy dolgozik jelenleg uniós intézményeknél, a hazai közigazgatásban uniós szakterületen, sokan pedig közvetlenül a magyar elnökségi munkában is részt vesznek.

Forrás: MTI

ÖNERŐ-TÁMOGATÁS KÖZVETLEN UNIÓS PÁLYÁZATOKHOZ

A Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium Parlamenti Államtitkársága szeptember 27-én meghirdette a 2024. évben egyes közvetlen irányítású uniós programok keretében megvalósuló projektek önerőköltségének hazai forrásból történő támogatásához c. felhívását. Az új konstrukció célja a magyar pályázók támogatása már benyújtott, közvetlen uniós projektjük megvalósításában. A felhívás keretében a közvetlen uniós projekt önerőszükségletének legfeljebb 50%-áig, de minimum 1 millió forint, maximum 100 millió forint közötti hazai költségvetési támogatás igényelhető. Az elnyert összeg legkésőbb 2025. május 31-ig használható fel. A hasonló célú korábbi támogatási konstrukciókhoz hasonlóan a mostanival kapcsolatos lebonyolítói feladatokat is Társaságunk **Közvetlen Uniós Források Osztálya** látja el. A felhívás és annak mellékletei, illetve az ahhoz tartozó Támogatási és elszámolási útmutató az alábbi linken érhető el: palyazat.gov.hu

Forrás: SZPI Közvetlen Uniós Források Osztálya

UNIÓS ÁRVÍZI SEGÉLY

Magyarország is kaphat az Európai Unió által az árvizek sújtotta tagállamok számára felajánlott segítségből – jelentette ki az Európai Bizottság egyik szóvivője múlt héten. Újságírói kérdésre válaszolva azt mondta, bármely árvíz-kárt szenvedett tagállam kérhet uniós támogatást, amennyiben elvégzi a szükséges kárfelméréseket és benyújtja az erről szóló adatokat a brüsszeli testületnek, amely az adatok tükrében dönt a támogatás összegéről. Ursula von der Leyen elnök két hete jelentette be, hogy Brüsszel – az uniós kohéziós alapokból – 10 milliárd euróval segíti az árvíz sújtotta országokat a károk helyreállításában.

Forrás: MTI

MAKROSZINTŰ HITEL UKRAJNÁNAK

Az Európai Bizottság 35 milliárd euróig terjedő rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatási (MFA) hitelt javasol Ukrajnának. Ez az összeg a G7-országok által felajánlott pénzügyi támogatásnak a része, és az Ukrajna elleni háború miatt bevezetett szankciók révén, az Orosz Központi Bank európai pénzügyintézeteknél lefoglalt vagyonából finanszírozzák. *„Az immobilizált orosz vagyoni eszközökből származó rendkívüli bevételek felhasználásával a Kreml közvetlenül fizet azért a kárért, amelyet brutális háborújával okoz. A mai csomag ismételten bizonyítja az EU szilárd elkötelezettségét Ukrajna szuverenitásának és gazdasági rezilienciájának támogatása mellett”* – fogalmazott Ursula von der Leyen bizottsági elnök, aki a részletekről szeptemberben Kijevben tárgyalt az ukrán elnökkel. Volodimir Zelenszkij megköszönte a támogatást és olyan mechanizmus létrehozását sürgette, amely lehetővé teszi a 300 milliárd dollárnyi befagyasztott orosz vagyon teljes elkobzását. A világ hét legfejlettebb országának vezetői júniusban arról állapodtak meg, hogy az év végéig 50 milliárd dolláros hitelt nyújtanak a háború sújtotta országnak. A kölcsönt a magyar kormány nem tudja megváltani, ahhoz ugyanis az Európai Parlament és az EU-tagállamok minősített többségének támogatása szükséges.

Forrás: Európai Bizottság

NŐ AZ ÉLELMISZERHULLADÉK AZ EU-BAN

Az Európai Unióban 2022-ben lakosonként átlagosan 132 kilogramm élelmiszer veszett kárba. Ez 5 kilogrammal több mint a négy éve közzétett első ilyen témájú jelentésben szereplő adat – közölte az Európai Unió statisztikai hivatala, az Eurostat múlt pénteken. A szervezet jelentése szerint 2022-ben az EU-ban összesen 59,2 millió tonna élelmiszer-hulladék keletkezett, ennek 54%-a a háztartásokban, ez a mennyiség lakosonként 72 kilogrammot jelent. A fennmaradó rész az élelmiszer-ellátási láncban keletkezett. Magyarországon 2022-ben az élelmiszer-hulladék mennyisége egy lakosra vetítve 84 kilogrammot tett ki. *„Elkötelezettek vagyunk amellett, hogy 2030-ra felére csökkentsük az egy főre jutó élelmiszer-hulladékot a kiskereskedelemben és a fogyasztásban egyaránt”* – fogalmazott Sztella Kiriakidisz a szeptember 29-i élelmiszerpazarlás elleni küzdelem nemzetközi világnapja alkalmából közzétett nyilatkozatában. A ciprusi uniós politikus megdöbbenőnek nevezte, hogy az élelmiszerek csaknem egyharmada megsemmisül, vagy elpazarolják, miközben európaiak milliói nem engedhetik meg maguknak az egészséges étkezést, ráadásul a pazarlás a környezetre is veszélyes.

Forrás: MTI

ÚJ KELETI VÉDVIKONAL UNIÓS TÁMOGATÁSBÓL?

A három balti állam és Lengyelország európai uniós forrás kér, hogy megerősítse az Oroszországgal és Fehéroroszországgal közös határaikat. Az ötlet nem újkeletű, hiszen a négy ország, hónapokkal ezelőtt már elkészítette a védvonal terveit. Viszont most egyre határozottabban kérik az uniós források bevonását az elképzelés megvalósításához.

BALTI MAGINOT-VONAL

Bunkereket, gátakat, elosztóvonalakat és katonai raktárak hálózatát tervez kiépíteni négy európai tagállam Oroszországgal és szövetségeseivel, Fehéroroszországgal közös határán. Észtország, Lettország, Litvánia az Észak-Atlanti Szerződés Szervezetének, a NATO-nak is tagja, még januárban jelentették be a balti védelmi vonal tervét, amikor az illetékes tárcavezetők a keleti határak megerősítéséről szóló megállapodást aláírták. Várakozásaik szerint a tervezett védelmi rendszer elrettent és megakadályoz bármilyen esetleges katonai agressziót. Litvánia védelmi minisztere konkrétan az Ukrajna elleni, 2022-ben kezdődött orosz katonai akcióval indokolta az együttműködést a határ megerősítése érdekében.

KELETI PAJZS

Májusban azután – a szintén uniós és NATO-tag – Lengyelország is bejelentett egy hasonló, *Keleti Pajzs* elnevezésű projektet, ennek célja a lengyel és litván területek közé ékelődő Kalinyingrád orosz exklávéval, illetve Belarusszal közös határainak megerősítése is. Rá egy hónappal a négy ország közös levélben sürgette az Európai Uniót, hozzon létre egy közösen finanszírozott határvédelmi vonalat a tagállamok keleti részén a katonai és hibrid fenyegetésekkel szemben. „*Rendkívüli intézkedéseket kell hozni, mivel az EU külső határát katonai és polgári eszközökkel is meg kell védeni*” – fogalmaztak. Példaként olyan potenciális akciókat hoztak fel, mint a dezinformáció, a kémkedés, a kibertámadások, a gazdasági nyomás, vagy az afrikai, ázsiai és közel-keleti háborús övezetektől érkező menekültek tömeges átküldése a határokon.

INDOKLÁS

Miközben az innovatív megoldásokat kínáló, védelmi ipari terveket még nem is véglegesítette az Európai Bizottság, szeptember végén a négy érintett állam bejelentette, uniós finanszírozást kérnek a katonai beruházáshoz, amely összeegyeztethető a NATO felülvizsgált stratégiájával is. Ennek célja a katonai konfliktus megelőzése stratégiai elrettenés révén. „A (balti) védelmi vonal szükségessége a biztonsági helyzetből fakad, és támogatja a NATO új előretolt védelmi koncepcióját” – mondta Hanno Pevkur észt védelmi miniszter, hozzátéve:

„rendkívül fontos, hogy tevékenységünket összehangoljuk Lengyelországgal. Ugyanakkor erősíti az Európai Unió biztonságát és határainak katonai védelmét, ezért egyértelműen úgy látjuk, az EU anyagilag is támogathatná a projektet”.

A NATO keleti szárnyán fekvő négy európai ország védelmi minisztere múlt pénteken a délkelet-lettországi Daugavpilsben találkozott, hogy megvitassák a projekt finanszírozását. Nem részletezték még, mekkora pénzügyi támogatást kérnek Brüsszeltől. Közös nyilatkozatukban azzal érveltek tervük támogatása mellett, hogy „Oroszország Ukrajna elleni háborúja megmutatta, hogy a természetes védelmi fedezék nélküli nyílt terepen fizikai akadályok létrehozása még a technológiailag fejlett hadviselésben is kiemelkedő fontosságú”. Szerintük a külső fenyegetés a háború kezdete óta nem csökkent. Az Ukrajnában folyó harcokra utalva az észt vezetés megjegyezte, ha esetleg megszállnák a területeiket, azok visszaszerzése szintén költséges és nagy kihívást jelentő feladat lenne.

ÉPÍTÉSI KÖLTSÉGEK

Becslések szerint egy ilyen védvonal kiépítése összesen 2,5 milliárd euróra tehető a 700 kilométer hosszú uniós határ mentén. A tallinni vezetés például a következő években lövészárokkal összekötött 600 bunkert létesítene az Oroszországgal közös 333 kilométeres határ mentén, 60 millió euróból. Az erődítményeket úgy tervezték, hogy azok lassítsák vagy megakadályozzák az ellenséges erőket a gyors előrenyomulásban a határvidéken. A prototípusok fejlesztése és tesztelése után, az építkezési munkálatok 2025 elején kezdődhetnek el. A projekt megvalósítását azonban más szempontok is nehezítik: a bunkereket magánterületeken kell majd megépíteni. Mindezeket is figyelembe véve Varsó arra számít, hogy a védelmi vonal 2028-ra lesz működőképes.

MÉG EGY ÉRV

A határ tervezett megerősítése hatékony eszköz lehet a menekülthullám megfékezésében is. Egyre

súlyosabbá vált ugyanis a helyzet kezelése a lengyel-belarus határon. 2021 közepe óta nő az Afrikából és a Közel-Keletről Lengyelországba érkező menedékkérők száma. „A helyzet súlyos. A határra nehezedő nyomás az elmúlt hetekben megnőtt. A viszonylag nyugodt július és augusztus után szeptemberben megnőtt az illegális határátlépések száma” – mondta Władysław Kosiniak-Kamysz védelmi miniszter múlt csütörtökön, amikor felkereste a keleti Podlasie régiót.

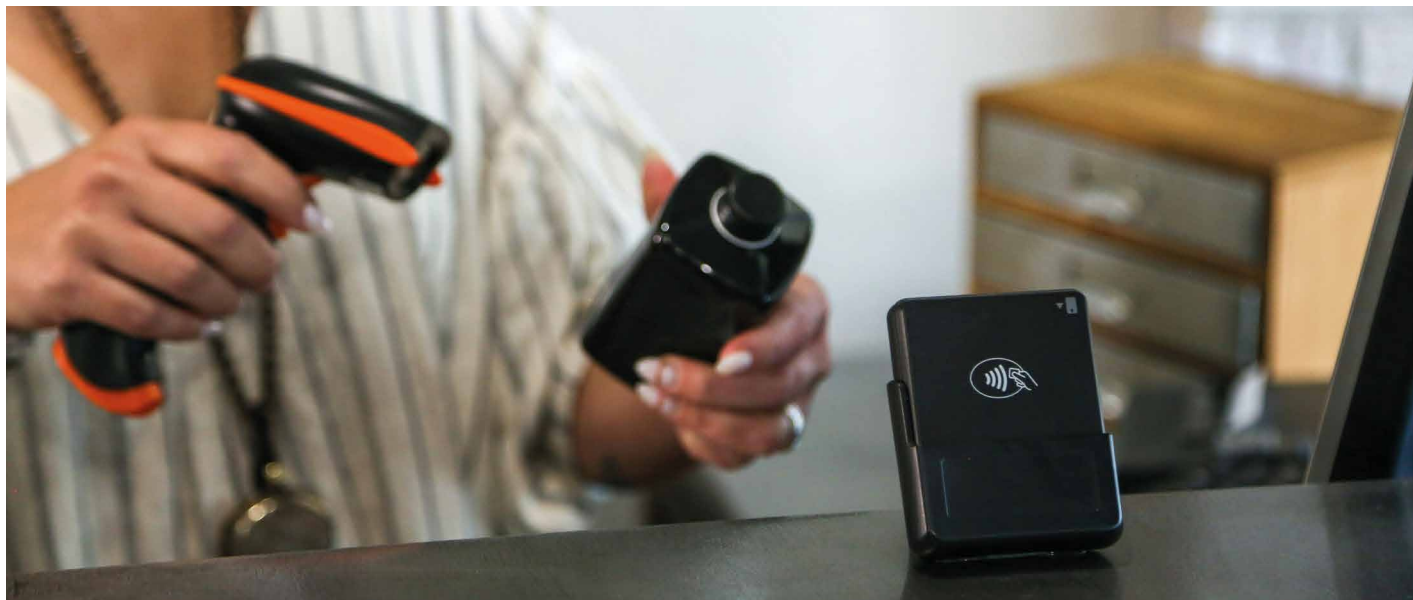
Szeptemberben több mint 2500 illegális határátlépést regisztráltak, az elmúlt kilenc hónapban pedig több mint 26 ezret, annyit, mint tavaly összesen. A centrista Lengyel Náppárt politikusa felhívta a figyelmet az embercsempészekre is, akik megmutatják a migránsoknak a határátkelők helyét, és a fuvarozókra, akiket a határon feltartóztatnak. „Ez törvénytelen és veszélyt jelent Lengyelország biztonságára” – jelentette ki a miniszter.

Már az előző varsói vezetés szerint is a fehérorosz hatóságok Moszkvával összejátszva direkt szervezik a tömeges határátlépéseket, a határ felé tolják a menekülteket, hogy bevándorlókkal áraszsa el az oroszellenes Lengyelországot és ott zavart keltsen. Bár a Donald Tusk vezette jelenlegi lengyel kormány korábban a menedékkérőkkel szembeni embertelen bánásmóddal, a többi között illegális visszatoloncolásokkal vádolta az előző konzervatív varsói kabinetet, hatalomra kerülése óta változtatott álláspontján, és szigorúbb intézkedéseket vezettek be. Júliusban létrehoztak egy speciális határzónát az embercsempészet elleni hatékonyabb küzdelem érdekében, hogy megkönnyíthesék a határőrök munkáját.

A keleti védvonal megerősítésének uniós finanszírozásával kapcsolatban még sok egyeztetés várható, döntés csak az új Bizottság megalakulása után valószínű.

Forrás: euronews.com, euractiv.com

AZ EGYSÉGES PIAC PROGRAM KÖZVETLEN UNIÓS FORRÁSOK BEMUTATÓ 5.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:

Az egyes felhívások minden évben, gyakran azonos feltételekkel kerülnek kiírásra a **Funding and Tenders** portálon, így tervezhetőség szempontjából a sikeres pályázáshoz nagy segítséget jelenthet a korábbi évek kiírásainak áttekintése. A támogatási intenzitás jellemzően 50-95% közötti, továbbá fontos megemlíteni, hogy a más uniós alapokból támogatott projekt az Egységes Piaci Programból is kaphat támogatást abban az esetben, ha a támogatás nem ugyanazon költségeket fedezi.

Társaságunk az egyes közvetlen uniós alapok bemutatásával tájékoztató pontot szeretne adni a folyamatosan rendelkezésre álló és majdnem minden magyarországi szervezet számára jelenleg is elérhető, közvetlen uniós pályázatokkal kapcsolatban.

A 2021-2027-es finanszírozási időszakban az Egységes Piac Program létrehozásával az Európai Bizottság elsődleges célja az Európai Unió belső piaci szereplőinek – különösen a vállalkozások – jelentős mértékű támogatása, valamint az élelmiszerbiztonság, a fogyasztóvédelem és az egységes piac hatékonyabb működésének elősegítése. A közvetlen uniós forrásokra vonatkozó cikksorozatunkban most ezt az új programot és annak egyes prioritásait mutatjuk be.

A **belső piac hatékonyabbá tétele** prioritás keretében olyan projektek kerülhetnek támogatásra, amelyek a digitális transzformáció révén segíthetik elő az előírásoknak megfelelő termékek piacra kerülését és azok kereskedelmét, megakadályozva az illegális módszerek és útvonalak használatát.

A **kkv-k versenyképességének és fenntarthatóságának növelése** prioritás tekintetében elsődleges cél az új üzleti lehetőségek előmozdítását, valamint az ipari értékláncok fejlesztését célzó projektek támogatása, amelynek elérése érdekében a pénzügyi támogatás mellett az Unió az Enterprise Europe Network által kapcsolódási pontot is kíván biztosítani. Az érdeklődő kkv-k számára **hazai viszonylatban az Enterprise Europe Network magyarországi hálózata nyújthat segítséget**, az innovációt és nemzetközi növekedést segítő tanácsadási szolgáltatás révén.

A belső piac hatékony működésének biztosítása prioritáson belül a magas színvonalú európai és nemzetközi standardok alkalmazását célzó kezdeményezések és projektek részesülhetnek támogatásban. Ehhez kapcsolódóan gyakori finanszírozási mód a partnerségi megállapodások keretében nyújtott azon támogatások, amelyek európai szabványügyi szervezetek, kis- és középvállalkozások érdekképviselői szervezetek, valamint szabványosításban érdekelt társadalmi csoportok számára kerülnek megítélésre. Emellett olyan együttműködések is támogatásban részesülhetnek, amelyek szabványügyi cselekvési tervek és egyéb kezdeményezések létrejöttét segítik elő.

A fogyasztók érdekeinek előmozdítása prioritás terén elsősorban azon pénzügyi szolgáltatások fejlesztése a fő cél, amelyek a fogyasztóvédelem és a termékbiztonság magasabb szintjét biztosíthatják. Ennek érdekében az általános pénzügyi támogatáson túl, az Európai Bizottság a többi között olyan szervezeteket is támogathat, amelyek pénzügyi szolgáltatások felhasználóinak, valamint a kisbefektetők véleményét képviselik.

Az emberek, az állatok és a növények magas szintű egészségének és biztonságának előmozdítása prioritás elsődlegesen az állatbetegségek és a növénykárosítók felszámolását, az antimikrobiális rezisztencia (a kórokozók antibiotikumokkal szembeni ellenállóképessége) elleni küzdelmet, valamint a fenntartható élelmiszer-termelés és -fogyasztás fejlesztését helyezi előtérbe annak érdekében, hogy biztonságos élelmiszerláncok jöhessenek létre az Európai Unió területén. Ezen célok eléréséhez a sürgős pénzügyi segítségen túl, az állami hatóságok munkavállalói számára képzési szolgál-

tatáshoz, valamint az élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó sürgősségi riasztórendszerhez (**Rapid Alert System for Food and Feed, RASFF**), referencialaboratóriumokhoz és referenciaközpontokhoz való hozzáférést is biztosíthat a Bizottság.

Az európai statisztikák prioritás tekintetében a magas színvonalú statisztikai rendszer kialakítása, fejlesztése és annak közzététele szerepel legfontosabb célként.

Az Egységes Piac Program **célcsoportjai** – tekintettel arra, hogy a program fő célja a gazdasági és a piaci szereplők, valamint a piaci folyamatok támogatása – **elsősorban kis- és középvállalkozások, nagyvállalatok, képzési intézmények, tudásközpontok, civil szervezetek, érdekképviselői szervezetek, valamint állami hatóságok lehetnek.**

A program keretében főként az előzőekben részletezett prioritások mentén jelennek meg felhívások, többek között az élelmiszerbiztonság területén fenntarthatósági, élelmiszerhulladék-menedzsmenttel kapcsolatban, valamint a turisztikai fejlesztésekkel és a digitális átállás elősegítése tekintetében, amelyre figyelemmel Társaságunk Közvetlen Uniós Források Osztályának kollégái folyamatosan nyomon követik annak alakulását és az aktuális kiírásokat, annak érdekében, hogy a szükséges információkat eljuttassák a potenciális pályázók részére.

A programhoz kapcsolódó felhívások a **Funding and Tenders** portálon jelennek meg, azok benyújtási határideje, illetve módja pedig többlépcsős. Az **SZPI Nemzeti Programok Igazgatóságának kijelölt tanácsadó kollégái** díjmentes tájékoztatás és tanácsadás keretében **tudják segíteni az érdeklődőket** a minél hatékonyabb közvetlen uniós pályázásban.

Közvetlen uniós forrásokat érintő kérdéseikkel forduljanak hozzánk bizalommal az alábbi e-mail címen:
lebonyolitoEU@szpi.hu

TEVÉKENYEN A KÖZÖSSÉGÉRT

ÖNKÉNTESK A HUSKROUA NEXT PROGRAMBAN

Az **Interreg Volunteer Youth (IVY) program** egyedülálló lehetőséget ad a fiataloknak, hogy az egyes határon átívelő programokban aktívan hozzájáruljanak az európai területi együttműködés népszerűsítéséhez. Az európai és az egyes határon átívelő programok működési területén élő 18-30 év közötti fiatalok az összes, az Európai Bizottság által finanszírozott, együttműködési programnál, projekteknél vagy az azokat kezelő irányító hatóságoknál helyezkedhetnek el önkéntesként. Ehhez a kezdeményezéshez csatlakoztak idén a Társaságunk keretein belül működő Interreg programok is, mint fogadószervezetek. Elsőként két önkéntes az **Interreg Next Magyarország-Szlovákia-Románia-Ukrajna Program**nál teljesít szolgálatot. Terveikről, projektjeikről és magáról a programról *Karolína Kolenková* és *Laura Meunier* önkéntessel, illetve szakmai koordinátorukkal, *Viktoriia Taranenko* kommunikációs menedzserrel, valamint mentorukkal, *Szakács Zsuzsánna* programmenedzserrel beszélgettünk.

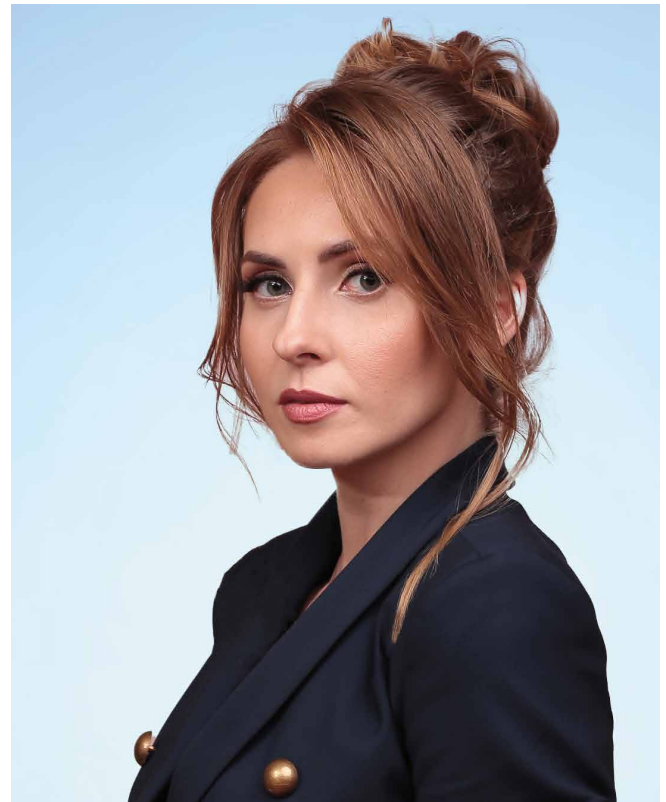
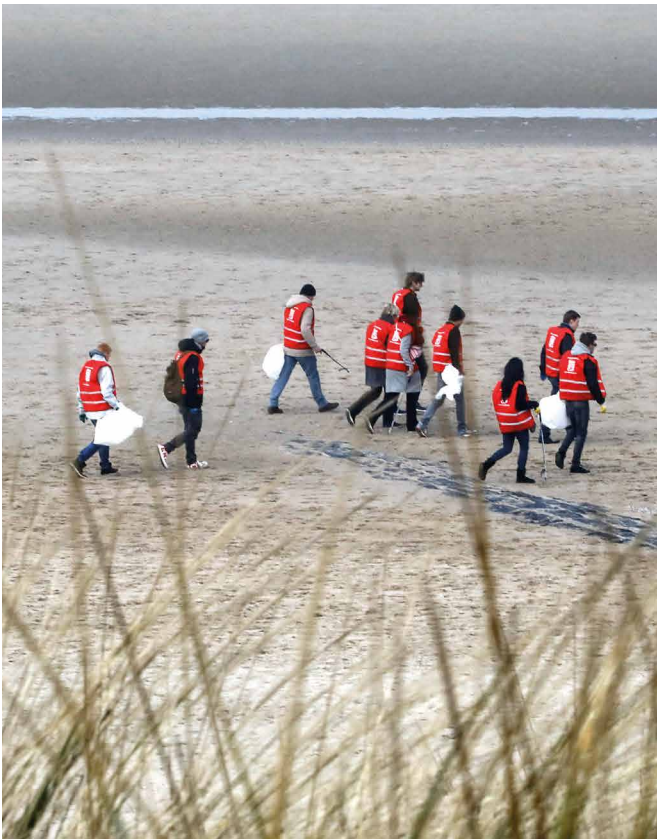

Az **Interreg Volunteer Youth (IVY)** kezdeményezés 8 éve működik az Európai Határmenti Régiók Szövetsége (**Association of European Border Regions, AEBR**) irányításával, valamint az Európai Bizottság kezdeményezésének és támogatásának köszönhetően. 2017 óta 97 ország 390 fogadószervezete és 944 önkéntese vett vagy vesz részt jelenleg is a programban.

Az IVY-hoz 18-30 év közötti fiatalok csatlakozhatnak, és tölthetnek el 2-6 hónapot az egyes befogadó intézményként részt vevő Interreg programoknál, illetve azok forrásaiból megvalósuló projekteknél. Ezalatt az időszak alatt ösztöndíjat kapnak, amely tagállamonként különbözik, Magyarországon ez 27 eurót jelent naponta. *„Nem fizetés, csak a megélhetési költségek, például a szállás, az étkezés és az utazási költségek fedezésére kapnak pénzügyi juttatást. Az összeg attól függően változik, hogy melyik országban történik az önkéntes munka. Ezen felül az önkéntesek a kiküldetésük alatt egészségbiztosításban is részesülnek, a fogadószervezet mentorálást és szakmai támogatást biztosít a számukra. Fontos megemlítenem, hogy az önkéntes időszak alatt és után is hozzáférhetnek képzési, kapcsolatépítési lehetőségekhez”* – mondta Viktoria Taranenko az **Interreg Next Magyarország-Szlovákia-Románia-Ukrajna Program (HUSKROUA NEXT)** Közös Titkárságának kommunikációs menedzsere, aki egyben az önkéntesek szakmai koordinátora is.

Az IVY célja, hogy a motivált fiatalok bevonásán keresztül támogassa az együttműködési projekteket, azokat láthatóbbá tegye a helyi közösségekben és azon túl is, valamint, hogy bevonja az ifjúságot az európai területi együttműködésben való részvételre.

Az IVY-önkéntesek a helyi szereplőkkel, a jelenlegi és potenciális projektpartnerekkel közösen foglalkoznak azokkal a kihívásokkal, amelyekkel Európa és a szomszédos régiók szembesülnek, segítenek közös megoldásokat találni, azokat megvalósítani. *„Az önkéntesek bevonása az Interreg-programokba több kulcsfontosságú célt szolgál a személyes fejlődés és a területi együttműködés szempontjából is. Az egyik, hogy a fiatal szakemberek fejlesszék a képességeiket azáltal, hogy gyakorlati tapasztalatokat szereznek a határokon átnyúló együttműködésben. Ugyanakkor az önkéntesek megismerkednek a határokon átnyúló együttműködés összetettségével, a szabályozási keretek kezelésével és a határokon átnyúló politikák megértésével. A másik pedig az innováció és az együttműködés előmozdítása, hiszen az önkéntesek innovatív ötleteket, friss perspektívákat és lelkesedést hozhatnak, hozzájárulhatnak az új megoldások kidolgozásához, elősegíthetik a kreativitást. Illetve első kézből tapasztalják meg, hogyan működnek együtt a határ menti régiók a közös kihívások megoldása érdekében. Ez a gyakorlati tapasztalat növeli a nemzetközi együttműködés előnyeinek megértését”* – mondta a kommunikációs menedzszer.

Szakács Zsuzsanna programmenedzser szerint az önkéntesek bevonása a program jövője szempontjából is lényeges szerepet tölt be. *„Fontos hozadék lehet annak, ha a fiatal önkénteseknek teret adunk, hogy ők jobban meg tudják szólítani a saját korosztályukat. Szeretnénk lehetőséget biztosítani a fiatalabbaknak arra, hogy legyen ismeretük az Interreg programokról és számoljanak az ezekben rejlő erőforrásokkal. Azt hiszem alapvető cél – nemcsak nálunk, hanem bizottsági szinten is –, hogy lássuk, mi az, amire igényük van, mi az, amit látnak az Interregből, hogyan tudnak bekapcsolódni. Gyakorlatilag többszáz fiatalat tervezünk bevonni, olyan területre, ahol eddig jellemzően kevésbé voltak jelen”* – jegyezte meg kollégánk, aki mentori szerepet tölt be az önkéntesek mellett, akiknek a jogállását, feladatkörét már a beszélgetésünk elején sietett tisztázni: *„Határozott álláspontja a programnak, hogy ők nem gyakornokok, nem munkatársak, de munkatársakat helyettesítő kollégákként sem lehet rájuk tekinteni. Hanem önkéntesek, akik szabadidejüket adják, azért, hogy a kreatív ötleteik megvalósításával tegyenek a közösségért és a területi együttműködés népszerűsítéséért”* – hangsúlyozta Szakács Zsuzsanna.

Az önkéntes munka jogi kereteit az Európai Unió elég határozottan szabályozta, azt pedig Magyarország a **2005-ös önkéntes törvénnyel** ültette a gyakorlatba. Mentorkollégánk kiemelte a belső motiváció fontosságát, hogy a program határozott törekvése az is, hogy az önkéntesség ne legyen kiváltság, ne csak a legjobban szituáltak tölthessenek be ilyen pozíciót, amelyet később a pályafutásuk során még tovább tudnak kamatoztatni. Ezért

építettek be bizonyos kompenzációs eszközöket, mint például szállás, étkezés, utazási költség megtérítése.

A programba lehet közvetlenül egy adott **önkén-teshirdetésre jelentkezni**, illetve úgy, hogy az érdeklődők regisztrálnak az AEBR-rendszerében. A belső adatbázisnak köszönhetően ők így automatikusan megkapják majd a később megjelenő, kompetenciájuknak megfelelő hirdetéseket is – tulajdonképpen egy álláskereső oldalhoz hasonlóan kiajánlják nekik az adott lehetőséget, pozíciót. Az előszűrés után megküldik a jelentkezők adatait az illetékes fogadószervezetnek, amelyeknek vezetői meghallgatják a jelölteket. De az ARBR-nek közvetlenül a fogadóintézmények is ajánlhatnak önkéntest.

Az Interreg programokhoz vagy a program támogatásából megvalósuló projektekhez bárki jelentkezhet önkéntesnek az Európai Unió bármely országából vagy akár a tagjelölt Ukrajnából is, amennyiben az elvárásoknak megfelel, elsősorban az idegennyelv-tudás szempontjából. *„Az önkéntesek az Interreg programokban mind a saját országukban, mind külföldön elhelyezkedhetnek, a rendelkezésre álló lehetőségektől és a fogadó szervezetektől függően. Például egy magyar önkéntes elhelyezhető egy magyarországi Interreg programban vagy egy másik országban, például Szlovákiában, Ukrajnában vagy Romániában. Gyakran bátorítják őket arra, hogy határon átnyúló együttműködési környezetben dolgozzanak, ami magában foglalhatja a különböző régiókkal való együttműködést is”* – jegyezte meg Viktoriia Taranenko.

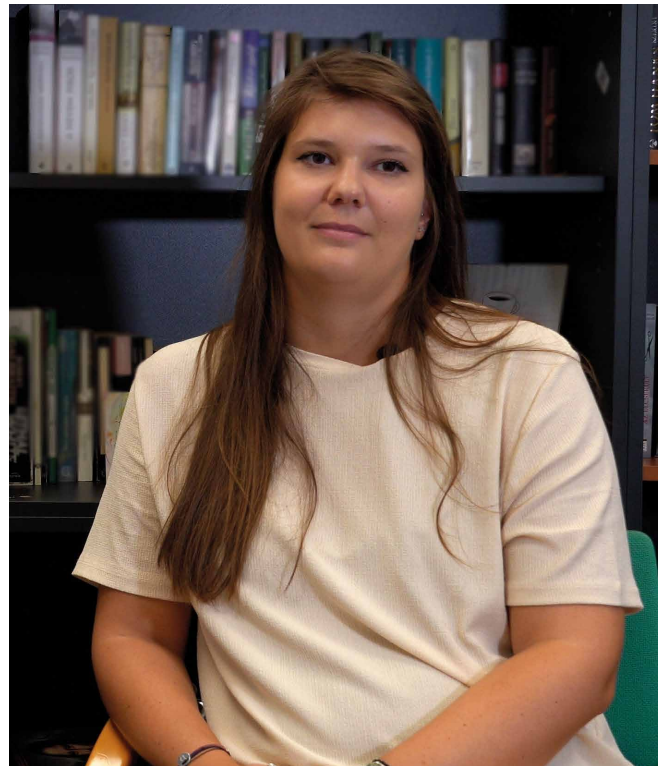

Augusztustól jövő januárig önkéntesként szerez tapasztalatot *Karolína Kolenková* és *Laura Meunier* a HUSKROUA NEXT-nél. Karolína Kassáról (Košice) érkezett, környezetvédelmet és biodiverzitásvédelmet tanult, a mester fokozatot végül Zólyomi Műszaki Egyetemen (**Technická univerzita vo Zvolene**) szerezte meg. Végzés után először Horvátországban egy nonprofit szervezetnél töltött 3 hónapot az Erasmus program keretében, majd hazatért Szlovákiába, ahol angolt, valamint biológiát tanított autista és más képességzavarral rendelkező gyerekeknek. *„Az egyik barátom Krakóban volt az Interreg Lengyelország-Szlovákia programnál, őt kérdeztem meg a részletekről, hogy ő milyen módon került oda. Ezután találtam rá az IVY-ra”* – mesélte Karolína.

Laura egy Párizs melletti faluból, Crancey-ból jött, francia és német jogot tanult, majd európai uniós szakpolitikai, illetve nemzetközi kapcsolatokkal kapcsolatos tanulmányokat folytatott **Aix-en-Provence**-ben. Németországban és Finnországban különböző Erasmus-programokon vett részt. *„Az IVY-val a LinkedIn-en találkoztam, amikor önkéntes programok után keresgéltem. Azt láttam, hogy nagyon sok olyan fiatal vesz részt ebben a kezdeményezésben, akiknek a profilja hasonló az enyémhez. Nézelődtem kicsit a program honlapján, megállapítottam, hogy milyen jó a koncepciója, végül úgy döntöttem, részt akarok venni benne”* – indokolta Laura, miért adta be a pályázatát májusban. Akkor ez volt az egyetlen önkéntes pozíció a magyar részvételű Interreg programoknál. Azóta a **magyar-horvát** és a **magyar-szlovák** program közös titkársága is meghirdetett hasonló pozíciókat.

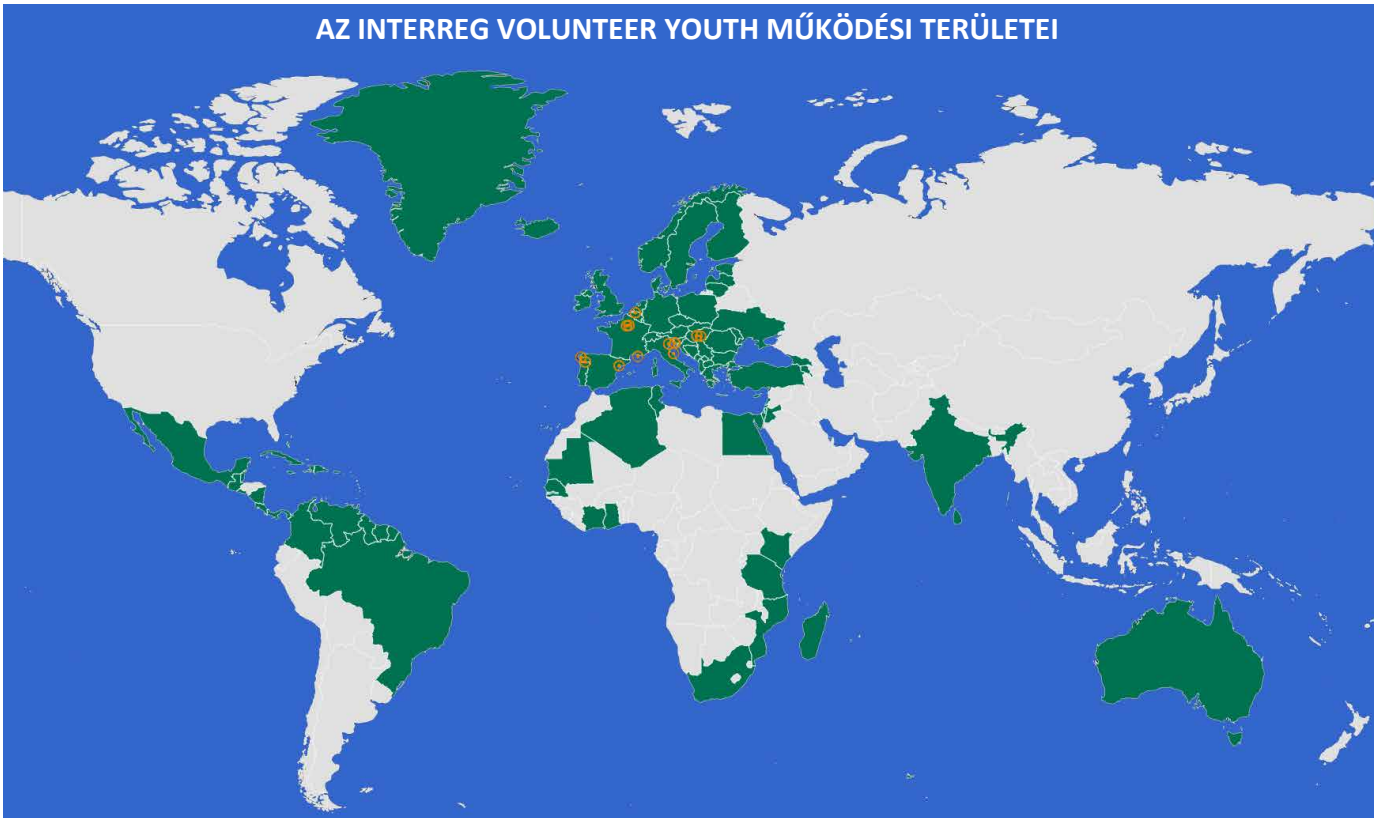
Ezután a HUSKROUA NEXT program munkatársai videókapcsolaton keresztül hallgatták meg a jelölteket. *„Az életkori követelményeken túl nyelvtudásukat is felmértük. Tekintettel a több országot érintő kontextusra, az angolnyelv-tudás kötelező, előnyt jelentett a program szerinti másik releváns nyelv, a magyar, a szlovák, az ukrán vagy román ismerete. Valamint fontos szempont volt, hogy mutassanak érdeklődést az EU határokon átnyúló együttműködést érintő, különösen a HUSKROUA NEXT program konkrét céljai iránt. Ezt az elkötelezettségüket a motivációs levelünkben bizonyíthatták. Ebben kiemelték, hogy mennyire érdekeltek a program céljainak elérésében, és mennyire elkötelezettek a hat hónapos időszak kreatív ötletekben gazdag megvalósítása iránt. Ezen kívül azt is megnéztünk, mennyire kommunikálnak jól, hogyan tudnak dolgozni csapatban, mivel az önkéntesek is számos érdekelt féllel kerülnek kapcsolatba”* – részletezte Viktoriia Taranenko. Mentorkollégája, Szakács Zsuzsanna hozzátette: *„A kiválasztási folyamat során elsődleges szempont volt, hogy milyen ötlettel érkeztek, mi lehetne a saját projektjük, hiszen nálunk, mint fogadószervezetnél önkéntes feladatokat látnak el, lehetőségük van arra, hogy saját projektet valósítsanak meg, ez jellemzően egy fiatalokat célzó kommunikációs kampány megvalósítását jelenti. Ezért megnéztük, hogy milyen előzetes tapasztalatuk van ezen a téren, akár egy Facebook-oldal kezelése, akár valamilyen kommunikációs mini kampány levezetése során. Nagyon jó jelölteket, szuper fiatalokat kaptunk az első körben, nagyon szerencsések*

AZ INTERREG VOLUNTEER YOUTH MŰKÖDÉSI TERÜLETEI

Az Európai Unió valamennyi országa: Ausztria, Belgium, Bulgária, Ciprusi Köztársaság, Cseh Köztársaság, Dánia, Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Magyarország, Málta, Németország, Olaszország, Lengyelország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svédország, Szlovákia, Szlovénia és Magyarország.

Szomszédos partnerországok: Andorra, Izland, Liechtenstein, Norvégia, San Marino, Svájc és az Egyesült Királyság.

Az előcsatlakozási határokon átnyúló együttműködési programok (IPA-CBC) országai: Szerbia, Észak-Macedónia Köztársaság, Bosznia-Hercegovina, Montenegró, Albánia, Koszovó és Törökország.

A határokon átnyúló együttműködési programok (ENI-CBC) és az Interreg NEXT országai: Algéria, Örményország, Grúzia, Egyiptom, Izrael, Jordánia, Libanon, Palesztina, Moldovai Köztársaság, Tunézia és Ukrajna.

Az Interreg D programok országai: Elefántcsontpart, Gambia, Ghána, Mauritánia, Szenegál, São Tomé és Príncipe, Comore-szigeteki Unió, Madagaszkár, Mozambik, Seychelle-szigetek, Tanzánia, Antigua és Barbuda, Bahama-szigetek, Barbados, Belize, Brazília (csak Amapa, Para, Amazonas és Roraima), Kolumbia, Costa Rica, Kuba, Dominika, Dominikai Köztársaság, El Salvador, Grenada, Guatemala, Guyana, Haiti, Jamaica, Kolumbia, Mexikó, Nicaragua, Panama, Saint Kitts és Nevis, Saint-Lucia, Saint Vincent és a Grenadine-szigetek, Suriname, Trinidad és Tobago, Venezuela, Ausztrália, India, Kenya, Maldív-szigetek, Mauritius, Dél-Afrika, Sri Lanka, Puerto Rico.

voltunk, igazán nem panaszkodhatunk” – összegezte a kiválasztási folyamatot a programmenedzser, aki megjegyezte, ők is az önkéntesekkel együtt tanulják az IVY-programot. „Fogadószervezetként elő kell készülni az önkéntesek fogadására, az adminisztratív keretrendszer megteremtésétől kezdve, a munkakörnyezet berendezésén keresztül a szakmai koordinátor kijelöléséig, jó pár lépést meg kell tennünk, hogy megfelelően támogatni tudjuk őket. A szakmai koordinációjuk kiegészül egy mentori támogatással, ezt meg is követeli a program. Ha bármilyen elakadásuk van, legyen szó életviteli vagy személyes ügyről, akkor a mentorhoz fordulhatnak. Ez azt is jelenti, hogy hetente négy szemkört beszélgetünk, amikor átvesszük, hogy mi történt velük, elakadtak-e valamivel, hogyan tudnak abból kilépni, milyen irányba érdemes menni. Ezen kívül különböző workshopokat is biztosítunk nekik az ittlétük alatt” – mondta Szakács Zsuzsánna, aki beszélt az önkéntesek egyik fő tevékenységéről is, amely egy összetett feladat-

hoz illeszkedik. Az Európai Bizottság kérésének megfelelően minden Interreg-programnak részt kell vennie a **2027 utáni** konzultációs folyamatban, amely során a programoknak konzultálniuk kell mind a helyi vezetőkkel, döntéshozókkal, megyei képviselőkkel, a monitoring bizottságok tagjaival, a programok korábbi, jelenlegi vagy potenciális kedvezményezettjeivel, mind a programterület lakosságával arról, hogy ők mit várnak el az Interregtől, hogyan látják annak jövőjét, mi az, ami jól megy, min változtatnának. „Önkénteseink, Laura és Karolína foglalkozik ennek a feladatnak azzal a részével, amely a programterületek lakosait érinti, az ő véleményükre épít. Terveik szerint az ősz folyamán a program régióhoz tartozó négy ország egyetemén tartanak workshopokat, szemináriumokat az Interregről, az IVY-ról, mint lehetőségről, és közben beszélgetnek a fiatalokkal arról, ők hogyan képzelik el az Interreget, mit tudnak róla, hogyan tudnának csatlakozni” – tette hozzá kollégánk.

A tervek szerint az önkéntesek októberben és novemberben négy konzultációs eseményt valósítanak meg a programterületen. „Szeretnénk népszerűsíteni az Interreg programokat, az egész programot láthatóbbá tenni. Az a legfontosabb, hogy a fiatalok tudják, léteznek ezek a programok és komoly eredményekkel büszkélkedhetnek, ahogy azt a **HUSKROUA program előző időszakáról készült kiadványokban** is láthatjuk. A láthatóbbá tétel és a hozzáférhetőség fontos! 2024 végéig be kell mutatnunk a felmérések és a konzultáció eredményeit. Szeretnénk szép, tanulságos jelentést készíteni, amely reményeink szerint hozzájárulhat ahhoz, hogy az Interreg programok jobban megfeleljenek az érintettek elvárásainak a 2027 utáni időszakra vonatkozóan” – foglalta össze Laura és Karolína, mit várnak el saját maguktól.

Hasonlóra számítanak tőlük a HUSKROUA NEXT munkatársai is. „A projektaktivitások szintjén akkor lennék nagyon boldog, hogyha a konzultáció során minél több fiatal elérnének. Ha 200-300 fiatal sikerül megszólítaniuk az önkénteseinknek, azt gondolom, az már jó alap, hogy lássuk ennek a korosztálynak az elképzeléseit az Interreg programról, az már jó merítés ahhoz, hogy valóságosabb képet kapjunk ebben a kérdésben. Mentori oldalról szeretném, hogy eseménydúsan teljen

nekik ez az időszak, tanuljanak, fejlődjenek, hogy érezzék, számítnak rájuk, számíts az ő hozzájárulásuk az Interreghez” – válaszolta Szakács Zsuzsánna.

Koordinátoruk is a szakmai fejlődést és valós párbeszéd megvalósítását emelte ki. „Az önkénteseknek erős személyes és szakmai fejlődésre van lehetőségük a határokon átnyúló együttműködés, illetve a kommunikáció terén szerzett kulcsfontosságú készségek fejlesztésével. A csapatba való beilleszkedés és a kollégákkal, partnerekkel való együttműködés is a siker jele. Elégedettek lennének, ha az önkéntesek segítenének növelni a program láthatóságát, különösen a kommunikáció terén, pl. közösségimédiában, és a nagyobb nyilvánosságban” – tette hozzá Viktoriia Taranenko.

Beszélgetésünk során kiderült, hogy mindenki lelkesen fogadta az önkénteseket a HUSKROUA NEXT közös titkárságon, akik maguk sem zárják ki, hogy idővel akár egy Interreg program közös titkárságának programmenedzserei legyenek. Ettől a távlati céltól függetlenül kollégáink arra biztatják a fiatalokat, hogy jó lehetőségként tekintsenek az AERB által nyújtott programra, és jelentkezzenek minél többen Magyarországról is.

Fotók: SZPI, Európai Bizottság, IVY, Pixabay, Unsplash

